

Pozměňovací návrhy k tisku č. 483

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů

pro jednání Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Předkládá	Pozměňovací návrh	Stanovisko MŽP
<p>Ing. Pavel Pustějovský</p>	<p>V části první čl. I bodu 28 v § 11 odst. 1 se slovo „nepřekročí“ nahrazuje slovy „ , stanovená jako součet nároků všech žadatelů splňujících podmínky podle odstavce 2 písm. a) a b), vypočtených podle aktuálního národního předpisu implementujícího pravidla EU ohledně obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů³⁰⁾, nesmí překročit“ a za větu druhou se vkládá věta „Pokud tato výše překročí částku odpovídající 25 % výnosů z dražeb povolenek za předchozí kalendářní rok, bude upravena tak, aby se této částce rovnala.“.</p> <p>Poznámka pod čarou č. 30 zní:</p> <hr/> <p>³⁰⁾ Sdělení Komise 2012/C 158/04 Pokyny k některým opatřením státní podpory v souvislosti se systémem obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů po roce 2012, v platném znění.“.</p>	<p>Nesouhlas</p> <p>S pozměňovacím návrhem nelze souhlasit zejména z toho důvodu, že zavádí každoroční nové mandatorní výdaje ze státního rozpočtu bez jakékoliv analýzy dopadů a to za situace, kdy nejsou známy pokyny Evropské komise ke stanovení oprávněných odvětví a výpočtu individuálních podpor. Dle odhadu MŽP (podle současných pokynů) jde o částky v řádu miliard Kč ročně, což samo o sobě představuje velmi vysoké povinné výdaje, jež pozměňovací návrh jednoduše opomíjí. Nebezpečí je však skryto především ve skutečnosti, že pokud dosud nejsou známy pokyny ke stanovení oprávněných odvětví a výpočtu individuálních podpor, mohlo by se stát, že tyto částky budou podstatně vyšší než ty přípustné dle nových pokynů, byť v mezích 25 % výnosů, a vláda by neměla jinou možnost, než je každoročně vyplácet.</p> <p>Směrnice 2018/410, jak uvádí předkladatel v odůvodnění, výslovně doporučuje členským státům zavedení schématu kompenzací. Doslovné znění směrnice je, že „členské státy <i>by měly přijmout</i>“ kompenzace – takto legislativně měkký text rozhodně nepředjímá zavedení mandatorních výdajů, ale naopak právě poukazuje na diskreci kompetentních autorit při postupu výplaty podpory.</p>

		<p>Vláda potřebuje mít možnost reagovat na změnu vnějších podmínek (cena povolenky, dovozní cla, apod.) daleko pružněji, proto jí doporučujeme ponechat možnost volby prostředků určených na kompenzace na každoroční bázi.</p> <p>Dále předkladatel upozorňuje na další náklady průmyslu spojené se systémem emisního obchodování. Tyto další, „přímé“ náklady jsou však již částečně zohledněny v pravidlech pro bezplatnou alokaci povolenek. EU ETS má vést k tomu, aby provozovatelé své emise postupně snižovali. Od vzniku systému emisního obchodování roku 2003 měli provozovatelé alespoň k nakročení k tomuto stavu dostatek času i prostředků v podobě přelokace povolenek a veřejné podpory formou povolenek za investice a nyní i Modernizačního fondu.</p> <p>Vládní návrh novely představuje kompromisní systém všech provázaných vztahů, včetně hospodaření s výnosy z aukcí a vyčlenění dostatečného množství prostředků na vyplácení kompenzací. Byl projednán se zástupci Ministerstva financí, Ministerstva průmyslu a obchodu i Svazu průmyslu. Vládní text obsahuje výrazné zvýhodnění průmyslu oproti stávajícímu stavu a vládě ukládá jasné a adekvátní úkoly ve vztahu ke kompenzacím.</p>
<p>Ing. Pavel Pustějovský</p>	<p>1. V části první čl. I se dosavadní bod 28 rozděluje na bod 28, který obsahuje § 11 včetně nadpisu, a na nový bod 29, který obsahuje § 12 včetně nadpisu.</p> <p>Následující body se přečísloují.</p> <p>2. V části třetí čl. III se text „29, 40, 46, 51 až 56, 58, 59, 62, 63 a 64“ nahrazuje textem „28, 30, 41, 47, 52</p>	<p>Nesouhlas</p> <p>Aby mohly být podávány žádosti o poskytnutí kompenzace, je třeba, aby tomuto kroku předcházelo přijetí nařízení vlády, které stanoví podrobná pravidla pro určování výše kompenzací a bližší náležitosti žádosti, resp. potřebné provozní údaje podle jednotlivých odvětví. A následně také samozřejmě nařízení stanovující objem prostředků určených ze státního rozpočtu pro daný rok. Není reálné tyto předpisy v čase, který plyne z pozměňovacího návrhu – tedy kompenzace vyplácené již za rok 2019, připravit a schválit v podobě nařízení vlády.</p>

	až 57, 59, 60, 63, 64 a 65“.	<p>Navíc je třeba připomenout, že tyto předpisy musí být v souladu s pravidly státní podpory (viz čl. 10a odst. 6 směrnice 2003/87/ES v platném znění). Stávající <i>Pokyny k některým opatřením státní podpory v souvislosti se systémem obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů po roce 2012</i> jsou platné pouze do roku 2020, poté budou pro další obchodovací období Evropskou komisí revidovány. Tyto nové Pokyny budou pak implementovány do výše zmíněného nařízení vlády. Nebylo by účelné vydávat nařízení vlády dříve, než budou tyto nové Pokyny k dispozici.</p> <p>O „přerušeni kontinuity“ nelze reálně hovořit vzhledem k tomu, že právní úprava ve stávající podobě nebyla v ČR nikdy využita v praxi.</p>
Ing. Petr Třešňák	<p>V části první čl. I bodě 28 v § 12 odstavec 4 zní:</p> <p>„(4) Zřizuje se Rada Modernizačního fondu jako poradní orgán ministra životního prostředí pro stanovení podmínek poskytování prostředků Modernizačního fondu. Rada Modernizačního fondu má 11 členů, 1 člena jmenuje ministr životního prostředí, 1 člena jmenuje ministr průmyslu a obchodu, 1 člena jmenuje ministr financí, 1 člena jmenuje Asociace krajů ČR, 1 člena jmenuje Asociace výzkumných organizací, 1 člena jmenuje Česká konference rektorů, 1 člena Akademie věd ČR, 1 člena jmenuje ministr životního prostředí na návrh spolku, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny a 3 členy volí Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Statut a jednací řád Rady Modernizačního fondu schvaluje na návrh ministra životního prostředí vláda.“.</p>	<p>Nesouhlas</p> <p>Vládní návrh na většinové zastoupení MŽP a MPO v Radě Modernizačního fondu odráží fakt, že tyto resorty nesou odpovědnost za splnění cílů ČR v oblasti snižování emisí skleníkových plynů, rozvoje obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti. Modernizační fond je hlavním nástrojem, jak tyto cíle splnit. Pokud mají resorty nést za cíle odpovědnost, musí mít i rozhodující vliv na využití prostředků z Modernizačního fondu.</p> <p>Připomínáme, že Rada Modernizačního fondu je poradní orgán pouze ve vztahu k podobě programové dokumentace a vypisování výzev. V případě schvalování projektů vydává ministrovi životního prostředí k jednotlivým projektům doporučení Rada Státního fondu životního prostředí, jejíž členové jsou poslanci, zástupci MŽP, MPO, MF a MMR, Svaz měst a obcí, Asociace krajů, Český svaz ochránců přírody a Sdružení místních samospráv. Máme tedy za to, že požadavek na širší správu prostředků z Modernizačního fondu je tím uspokojen.</p>
Ing. Petr	V části první čl. I se vkládá novelizační bod X., který zní:	Nesouhlas

<p>Třešňák</p>	<p>“X.V § 7 se doplňuje odstavce 7, který zní:</p> <p>„(7) Výnos z dražeb emisních povolenek lze též využít k provozní podpoře energeticky úsporné veřejné hromadné dopravy osob a věcí v elektrické trakci, zejména kolejové, formou úhrady kompenzace ušlého výnosu z výběru poplatku na podporu obnovitelných zdrojů energie.““.</p> <p>Následující novelizační body se přečíslovají.</p>	<p>Výnosy z aukcí emisních povolenek již cenu elektřiny pro konečné zákazníky snižují, formou úhrady části nákladů provozní podpory obnovitelných zdrojů energie ze státního rozpočtu. – Jedná se o polovinu vázaných výnosů z aukcí, se kterou hospodaří MPO. Kompenzace nákladů OZE ze strany státního rozpočtu, vč. části z výnosů emisních povolenek, tak přispívá již nyní k nižší ceně elektřiny pro hromadnou dopravu osob a nákladu v elektrické trakci. Text pozměňovacího návrhu by tedy neznamenal pro veřejnou hromadnou dopravu žádným dodatečným přínos. Další posilování plošné provozní podpory v této oblasti nevnímáme jako efektivní; spíše plánujeme využít prostředky na investiční podporu nákupu nízkouhlíkových vozidel/lokomotiv.</p> <p>Navíc z navrženého textu není zřejmé, zda se jedná o prostředky v rámci limitu podle § 7 odst. 5 nebo nad tento rámec; úprava v navrženém znění je z tohoto hlediska nejasná a nejednoznačná.</p>
<p>Ing. Petr Třešňák</p>	<p>V části první čl. I bodě 28 v § 12 odstavce 2 zní:</p> <p>„(2) Prostředky Modernizačního fondu se použijí na financování projektů na snižování emisí skleníkových plynů, využití obnovitelných zdrojů energie a zvyšování energetické účinnosti. Část prostředků Modernizačního fondu, která odpovídá přiděleným prostředkům podle čl. 10d směrnice 2003/87/ES, v platném znění, se použije přednostně na podporu projektů realizovaných v regionech historicky negativně postižených těžbou a zpracováním uhlí. Část prostředků Modernizačního fondu, která odpovídá výnosu z povolenek podle čl. 10c odst. 4 směrnice 2003/87/ES, v platném znění, se použije přednostně na podporu projektů provozovatelů zařízení na výrobu elektřiny za účelem modernizace, diverzifikace, dekarbonizace odvětví energetiky a rozvoje bezemisní dopravy, vyjma zdrojů spalujících nebo spalujících</p>	<p>Nesouhlas</p> <p>Naprostá většina stávajících tepelných elektráren se nachází právě v blízkosti zdrojů uhlí, tedy v regionech spojených s těžbou a zpracováním uhlí. Pozměňovací návrh by tedy zúžil čerpání prostředků téměř výhradně do těchto regionů, zatímco ve zbytku ČR by byl nedostatek prostředků a efektivita Modernizačního fondu by tak byla výrazně snížena.</p> <p>Navržená změna dále váže část prostředků z Modernizačního fondu na rozvoj bezemisní dopravy provozovateli zařízení na výrobu elektřiny, což nedává příliš smysl.</p> <p>Předcházení vzniku odpadů, opětovné použití a recyklace je upřednostňována před energetickým využitím a skládkováním podle hierarchie obsažené v zákoně o odpadech a promítnuté v řadě opatření</p>

	<p>odpady. Podporované projekty v regionech postižených těžbou a zpracováním uhlí budou v rámci jejich hodnocení bonifikovány i vyšší mírou plnění.“.</p>	<p>Plánu odpadového hospodářství České republiky. Nicméně celá řada odpadů se nedá recyklovat a je tedy zřejmé, že by s nimi mělo být naloženo na nejvyšším možném stupni hierarchie nakládání s odpady, tedy by měly být energeticky využity, pokud je to technicky možné a efektivní z hlediska ochrany životního prostředí. V tomto kontextu považujeme vyloučení podpory spalování odpadů za nevhodné. Spoluspalování odpadů bude možné pouze za podmínky vycházející z evropské legislativy, že odpady nebudou spalovány spolu s uhlím.</p> <p>Vyšší míru plnění nelze stanovit zákonem, protože není jisté, kdo bude žadatelem a příjemcem podpory (Modernizační fond může podporovat jak podnikatele, tak fyzické osoby a municipality). Přičemž pro různé příjemce se uplatňují různá pravidla veřejné podpory – tento pozměňovací návrh by tak buď byl v rozporu s pravidly veřejné podpory, anebo by pro ostatní příjemce zaváděl nižší míru plnění, čímž by opět snižoval účinnost a potenciál Modernizačního fondu.</p>
--	---	--